

לקוחות ומשקיעים יקרים,

סערת האופטימיות שנשבה בשווקים בחודש נובמבר, המשיכה במלוא עוצמתה גם בחודש האחרון של שנת 2023. כמו בחודש הקודם, גם בדצמבר הן המניות והן האג"חים הניבו רווחים מרשימים מאוד למשקיעים. רצף העליות המרשים והמפתיע בשוק בחודשיים האחרונים של 2023 מוכיח שוב, בפעם המי יודע כמה, שפשוט אי-אפשר ואסור לנסות לתזמן את השווקים, במיוחד בשנים האחרונות. המומנטום משתנה במהירות ובעוצמה הולכת וגוברת.

מאחר וזהו החודש האחרון של השנה, אי אפשר כמובן בלי כמה מילות סיכום:

7 ענקיות הטכנולוגיה במדד ה-S&P500 היו אלו שהניבו את עיקר הרווחים במדדים המובילים לאורך השנה.

שילוב של התקדמות טכנולוגית משמעותית בתחום הבינה המלאכותית, ביחד עם ריצה של משקיעים למדדי ליבה מוטי החברות הגדולות, הביאו לתשואה עודפת קיצונית של המניות הגדולות על פני שאר המדד.

כמו כן, גם ברמת המיקרו ראינו ב-2023 שיפור בצמיחה של פעילות החברות לעומת הנתונים של שנת 2022, במקביל לגידול בפעילות רכישות עצמיות, שחברות אלו מבצעות בהיקפים נרחבים.

שוק האג"ח בשנת 2023 הזכיר רכבת הרים מסחררת. אירוע בנק סיליקון ואלי בחודש מרץ גרם לצניחה חדה של תשואות האג"חים, מתוך חשש למשבר פיננסי שיביא לסיום תהליך העלאות הריבית. ה-FED הגיב באופן יעיל ונחוש לאירוע, החשש התפוגג מהר ותשואות האג"חים חזרו לעלות, במקביל להמשך תהליך צמצום המדיניות המוניטארית. לקראת סוף חודש אוקטובר תשואות האג"חים הארוכות עלו לרמה שלא נראתה מזה כמעט שני עשורים, עד שבחודשיים האחרונים של השנה הן צנחו בחדות חזרה לרמות דומות לאלו של תחילת השנה.

אם לסכם את התשואות של חודש דצמבר 2023, המסלולים הכלליים עם תשואה ממוצעת של כ-2.3%, כך שמסלולים אלו הניבו תשואה שנתית חיובית של כ-9.4% בממוצע, תשואה נאה לכל הדעות.

בשל פערי תשואות בין המדדים (S&P500 עלה ב-4.42% לעומת ת"א 125 שעלה ב-5.27% + הירידה בשער הדולר (-2.3%))

גם החודש קופות וקרנות שהיו חשופות יותר לישראל יהיו ברף העליון של תשואת דצמבר.

ישראל

במהלך חודש דצמבר ניכרה התייצבות בהוצאות הצרכנים בכרטיסי אשראי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. כך גם בשוק התעסוקה, שם נמשך הצפי הפסימי של המעסיקים כאשר עסקים רבים מדווחים על קושי להשיג אשראי מחד וכמו כן, חוסר היכולת לתפקד בימים כתיקונם, שמשפיע לשלילה גם על היקף התעסוקה במשק. בהמשך ישיר, ניתן להבין את הגידול החד בגירעון הממשלתי שהגיע בנובמבר ל-3.4% מהתוצר על רקע הגידול בהוצאות הממשלה הישירות והעקיפות בגין המלחמה והקיטון בהכנסות המדינה ממיסים. עוד בחודש דצמבר, מדד נובמבר שפורסם ב-15.12 ירד בשיעור של 0.3%, מעט מתחת לתחזיות שוק ההון כאשר הסעיף שבלט לשלילה היה מחירי הטיסות לחו"ל שירדו בחדות. בסיכום 12 חודשים חולפים מדד המחירים עלה בשיעור של 3.3%. בנימה מעט אופטימית, לאחר בלימה בירידה בשימוש בהם בחודש נובמבר, חודש דצמבר נחתם בסימן מעט אופטימי כאשר הנתונים הצביעו על עליה בשימוש.

ארה"ב

הבנק המרכזי הותיר את הריבית כצפוי ללא שינוי ברמה של 5.25%-5.50%, אולם שאר ההודעות וההצהרות הנלוות הציגו מגמה יונית של ה-FED. מדד הליבה של ה-PCE עודכן מטה ל-3.2% השנה מ-3.7% בתחזית הקודמת. שיעור האבטלה צפוי לעמוד על 4.1% בסוף שנה הבאה. מדד המחירים עלה החודש ב-0.1%, מעל הצפי של 0%. קצב האינפלציה השנתי האט לרמה של 3.1% ומדד הליבה נותר על 4%. המשק האמריקאי הוסיף החודש 199 אלף משרות, מעל לצפי של 180 אלף. על פי האומדן הסופי, הכלכלה האמריקאית צמחה ברבעון השלישי ב-4.9% (במונחים שנתיים), לעומת 5.2% באומדן הקודם. סעיפי צריכה פרטית, מלאים וסחר חוץ עודכנו כלפי מטה. מדד ה-ISM למגזר התעשייה נותר ללא שינוי החודש ברמה של 46.7 נקודות, לעומת צפי לרמה של 47.6. מדד מגזר השירותים ממשיך לשמור על יציבות ועמד על רמה של 52.7 החודש. המכירות הקמעונאיות עלו החודש ב-0.3%, לעומת צפי לירידה של 0.1%. נתוני חודש קודם גם כן עודכנו מעלה. הקצב השנתי עלה לרמה של 4.1% מ-2.2% בחודש הקודם.

אירופה

ה-ECB הותיר כצפוי את הריבית ברמה של 4%. הבנק המרכזי ציין שהוא עשוי לסיים מוקדם יותר את תוכנית רכישות האג"ח שנתרה. תחזית אינפלצית הליבה עודכנה ל-5% השנה. הנשיאה, לגארד, ציינה שבבנק המרכזי לא דנים כעת בכלל בהורדות ריבית. האינפלציה בגוש האירו ירדה לקצב שנתי של 2.4%, מ-2.9% בחודש הקודם. מדד הליבה התמתן לקצב של 3.6% מ-4.2% בחודש הקודם. על פי האומדן הסופי, התוצר של גוש האירו ירד ב-0.1% ברבעון השלישי של השנה. גרמניה, צרפת והולנד חוו התכווצות, בעוד ספרד ואיטליה שמרו על צמיחה חיובית.

סקירת תשואות השווקים חודש דצמבר 2023

מדדי מניות בארץ		
מתחילת השנה	דצמבר 23	מדד
4.07%	5.27%	ת"א 125
3.81%	5.14%	ת"א 35
4.27%	5.94%	ת"א 90
6.96%	12.83%	ת"א SME60
7.83%	9.21%	ת"א נדל"ן
13.17%	4.81%	ת"א בנקים
מדדי אג"ח בארץ		
מתחילת השנה	דצמבר 23	מדד
4.23%	0.98%	ממשלתי שקלי 2-5
3.72%	0.56%	ממשלתי צמוד 2-5
5.33%	1.39%	תל בונד 60
5.34%	1.61%	תל בונד שקלי
5.68%	1.84%	תל בונד "גלובל"

מדדי מניות בחו"ל		
מתחילת השנה	דצמבר 23	מדד
24.23%	4.42%	S&P 500
53.81%	5.51%	NASDAQ 100
13.70%	4.84%	DJ Industrial Aver Price
15.09%	12.05%	RUSSEL 2000
12.74%	3.77%	Stoxx 600
20.31%	3.31%	DAX GTR
3.78%	3.75%	FTSE 100
7.04%	3.71%	MSCI EM
28.24%	-0.07%	NIKKEI 225
24.85%	6.56%	KOSPI 200
20.09%	4.70%	MSCI AC WORLD
21.77%	4.81%	MSCI WORLD Price
27.74%	8.76%	ISE Cyber Security NTR

מט"ח			
מתחילת השנה	דצמבר 23	שער	צמד מטבעות
3.07%	-2.34%	3.63	דולר/שקל
6.89%	-1.05%	4.01	אירו/שקל
9.66%	-2.34%	4.62	פאונד/שקל
2.00%	-1.66%	76.62	סל המטבעות

תשואה שנתית לפדיון (%)	מדד
3.97	אג"ח ממשלת ישראל 10 שנים
3.88	אג"ח ממשלת ארה"ב 10 שנים
2.02	אג"ח ממשלת גרמניה 10 שנים
3.56	אג"ח ממשלת בריטניה 10 שנים

***מקור: בלומברג וביזפורטל.